

NEMAJETKOVÁ UJMA A OCHRANA OSOBNOSTI

Vozár, J.

POJEM UJMA

- ▣ predstavuje ohrozenie subjektívnych občianskych práv
- ▣ je jedným z predpokladov občianskoprávnej zodpovednosti

Nemajetková ujma

- ▣ strata dôveryhodnosti fyzických či právnických osôb, spochybnenie serióznosti a poctivosti ich konania (vrátane podnikateľských aktivít)

VZŤAH UJMA - ŠKODA

- ▣ pojmy škoda a ujma nemožno stotožňovať
- ▣ sledujú odlišné ciele nápravy

PRÁVNA ÚPRAVA NEMAJETKOVEJ UJMY V SÚKROMNOM PRÁVE

- ▣ rôzne formulované kritériá na náhradu výšky nemajetkovej ujmy v jednotlivých zákonoch
- ▣ Najprecíznejšia úprava je v občianskom zákonníku, kde sú uvedené dve zákonné kritériá:
 - závažnosť vzniknutej ujmy
 - okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva.

ÚLOHA SÚDOV PRI STANOVENÍ VÝŠKY PRIMERANÉHO ZADOSTŮČINENIA

- ▣ sudcovská úvaha
- ▣ zverejňovanie rozhodnutí súdov na internete
- ▣ úloha najvyššieho súdu
- ▣ dotváranie práva
- ▣ úloha právnej vedy

VZNIK ZODPOVEDNOSTI ZA UJMU PODĽA OBČIANSKEHO ZÁKONNÍKA

- ▣ objektívna zodpovednosť
- ▣ porušenie práva – vznik ujmy – existencia kauzálneho nexu
- ▣ nie je možná exculpácia
- ▣ dokazovanie či preukazovanie ujmy

FUNKCIE PRIMERANÉHO ZADOSTŮČINENIA

- ▣ Pri posudzovaní odôvodnenosti nároku na primerané zadosťučinenie v peniazoch treba zobrať do úvahy, že na jednej strane ide o vyrovnanie ujmy poškodeného, ale na druhej strane tiež určitú súkromnoprávnu sankciu toho, kto protiprávne konal.

FORMA PRIMERANÉHO ZADOSTŮČINENIA

- ▣ nepeňažná forma
- ▣ peňažná forma

VÝŠKA PRIMERANÉHO ZADOŠŤUČINENIA

- ▣ závažnosť a intenzita konania
- ▣ dosah konania
- ▣ motívy konania
- ▣ úmysel konania
- ▣ dĺžka trvania protiprávneho konania
- ▣ dobrovoľnosť ukončenia protiprávneho konania
- ▣ preskúmateľnosť sudcovskej úvahy

ZÁSADY PRI ROZHODOVANÍ SÚDOV O PRIMERANOM ZADOŠŤUČINENÍ

- ▣ zásada primeranosti zadošťučinenia z hľadiska jeho účelu
- ▣ zásada zákonnosti a individualizácie sankcie
- ▣ zásada preventívnosti

Nález ÚS SR z 18. apríla 2013, sp. zn. IV. ÚS 492/2012-67

- Novinári (či vo všeobecnosti médiá) sú sprostredkovateľmi nielen kritiky a kontroly verejnosti voči politikom, ale tiež názorov a reakcií, ktoré politici adresujú verejnosti. Tí majú súčasne omnoho väčšiu možnosť informovať verejnosť o svojich stanoviskách prostredníctvom médií, než to je v prípade iných osôb. Ak preto verejne činná osoba považuje úvahu o svojej možnej protekcii za spôsobilú vzbudiť u časti verejnosti mylný dojem, má nepochybne možnosť sa proti takejto interpretácii vhodnou formou verejne ohradiť a viesť v tomto smere prípadne polemiku s uvedeným hodnotiacim úsudkom.
- Z ústavného hľadiska je neakceptovateľné, aby všeobecné súdy privilegovali pri rozhodovaní o výške náhrady nemajetkovej ujmy predstaviteľov verejnej moci pred inými („bežnými“) občanmi s odôvodnením, že u nich je spôsobená ujma (automaticky) závažnejšia.

TEST PROPORCIONALITY

- 1. identifikácia účelu a vhodnosti zásahu
- 2. test nevyhnutnosti tohto zásahu
- 3. vyvažovanie dvoch v kolízií stojacich práv

Čiastkové otázky: KTO, O KOM, ČO, KDE, KEDY, AKO „hovoril“
(uverejnil informáciu)

ĎAKUJEM ZA POZORNOST.

